

XANEIRO 2021

Tab. 1. Viaxeiros, noites, estadia media e graos de ocupación en Estab. Hoteleiros. Xaneiro 2021

	ESPAÑA		GALICIA	
	Nº	Var. Int. 21/20	Nº	Var. Int. 21/20
VIAXEIROS	1.092.017	-80,4%	43.496	-75,9%
NOITES	2.393.440	-85,0%	110.083	-67,6%
ESTADÍA MEDIA	2,19	-23,4%	2,53	34,3%
% OCUPACIÓN	14,38%	-31,69	10,40%	-12,87
% OCUPACIÓN Fds	15,65%	-35,50	9,01%	-18,69

Fonte: Elaboración propia a partir de EOH

O 25 de outubro do pasado ano 2020 declárase un segundo estado de alarma en todo o estado con restricións de mobilidade, confinamento perimetral e peche gradual da actividade na hostalería en diferentes comunidades autónomas e municipios de España, tamén en Galicia. Este contexto continúa en vigor no primeiro mes de 2021, momento no que ademais se acentúa a terceira onda da pandemia e, en consecuencia, se toman medidas restritivas de peche da hostalería e confinamento municipal, entre outras, en toda Galicia desde finais de mes. Tales medidas afectan en maior medida aos resultados en termos de demanda e ocupación do mes de febreiro.

Neste contexto o INE estima que en xaneiro abriron en Galicia algo máis de 800 establecementos hoteleiros –dos 1.089 que o fixeron no mesmo período do pasado ano- que ofertaron un total de 34.108 prazas –das 46.901 de xaneiro de 2020-.

Isto supón unha caída da oferta dispoñible do 27%, isto é, neste mes ofertáronse tres de cada catro prazas que habitualmente están dispoñibles no mes de xaneiro –porcentaxe semellante á rexistrada nos últimos meses do pasado ano-.

En termos xerais a conxuntura turística no sector hoteleiro en Galicia neste primeiro mes de 2021 segue o mesmo patrón observado nos últimos meses do pasado ano 2020. No será ata marzo, cando se cumpra un ano das primeiras medidas restritivas de loita contra a pandemia, cando se vexa un cambio de tendencia en termos interanuais. De momento a dinámica mantense estable con caídas tanto no nivel de oferta dispoñible como de demanda e ocupación en comparación co mesmo período do pasado ano.

Fixamos a continuación as principais conclusións:

- Comportamento negativo das principais variables de demanda hoteleira de Galicia. Neste mes cae nun 76% a cifra de viaxeiros aloxados e nun 68% o volume de noites en relación ao mesmo período do pasado ano. Significa isto que a nosa comunidade conseguiu recuperar neste mes aproximadamente unha de cada tres noites rexistradas en xaneiro de 2020.
- Este descenso non ten precedentes na serie histórica e leva, por tanto, a rexistrar mínimos de demanda neste primeiro mes do ano con máis de 43 mil viaxeiros aloxados e de 110 mil noites – en xaneiro de 2020 rexistráranse preto de 340 mil-.

- En termos de volume a variación da demanda tradúcese na perda de preto de 137 mil viaxeiros aloxados e de case 230 mil noites en relación ao mes de xaneiro do pasado ano.
- A nivel estatal obsérvase igualmente un comportamento negativo xeneralizado, con fortes caídas da demanda que van do 53% en Navarra a igual ou máis do 90% en Baleares e Canarias – comunidades que presentan os descenso máis acusados-. Igual que acontecía nos últimos meses de 2020, e a diferenza do que se observaba en períodos anteriores, as caídas da demanda a nivel territorial teñen un carácter homoxéneo, isto é, as diferenzas entre as comunidades autónomas son menos acusadas do que se apreciaba, por exemplo, no verán ou en setembro. Sirva de exemplo que todas as comunidades autónomas perden máis da metade da demanda rexistrada en xaneiro do pasado ano, e que sete destinos rexistran ademais unha caída superior ao 80% interanual.
- Indo ao detalle os destinos de mellor comportamento en termos relativos localízanse no norte peninsular –son Navarra e Galicia- xunto co País Vasco. Entre eles, sitúase Castela A Mancha cun descenso do 70%. Así pois, a nosa comunidade marca neste primeiro mes do ano a segunda taxa menos acusada do conxunto do Estado, mellora o comportamento de todas elas agás Navarra.
- A nivel global a caída da demanda no conxunto de España sitúase no 85% para o número de noites.
- Canarias –con máis de 436 mil pernoctacións hoteleiras- é o destino que neste mes lidera o mercado turístico hoteleiro a nivel estatal –absorbendo o 18,2% do total de España-. Acontece isto por terceira vez consecutiva desde o inicio desta crise provocada polo Covid-19 e obviamente por vez primeira neste ano –tamén lideraba o ranking estatal no primeiro trimestre do pasado ano 2020-. É unha circunstancia habitual que Canarias absorba o maior volume de demanda hoteleira a nivel estatal nos meses de temporada baixa, feito que tamén acontece agora en 2021, pero nunca cun peso tan baixo coma o deste mes de xaneiro –xeralmente absorbe máis do 30% do total estatal-.
- Logo de Canarias, seguen en orde de importancia neste mes Madrid –con pouco máis de 420 mil pernoctacións-, Andalucía –con 364 mil-, Cataluña –con máis de 330 mil- e a C. Valenciana –con preto de 187 mil noites neste caso-. Estas cinco comunidades absorben en conxunto ao 73% do total da demanda hoteleira de España. A porcentaxe restante –algo máis dun cuarto do total- repártese no resto do territorio, situándose á cabeza deste segundo grupo Galicia –con algo máis de 110 mil noites-.
- Galicia ocupa, por tanto, a sexta posición –por detrás das cinco anteriores- representando o 4,6% do total estatal –porcentaxe superior á que habitualmente rexistra a nosa comunidade-.
- En termos de mercado obsérvase igualmente un comportamento negativo xeneralizado, con importantes descenso dos tres grandes segmentos –mais con diferenzas de intensidade-.
- O turismo interno, dos residentes en Galicia, rexistra unha caída do 69% na cifra de viaxeiros aloxados e do 54% no volume de noites hoteleiras, cifras importantes pero inferiores ás presentadas polos dous restantes segmentos, e tamén inferiores ás que se rexistraban nos últimos meses do pasado ano –en novembro e decembro, por exemplo, a caída situábase por encima do 60%-. Este descenso supón unha perda de algo máis de 72 mil noites en relación ás cifras de xaneiro do pasado ano, rexistrando pouco máis de 61 mil –a cifra máis baixa de cando menos os últimos vinte anos.

- O turismo nacional presenta unha forte caída do 79% na cifra de viaxeiros aloxados –rexistrando preto de 16 mil- e do 76% no volume de noites –con preto de 34 mil neste caso-. En termos absolutos o descenso supón a perda de 111 mil noites en relación ao dato de xaneiro do pasado ano, acadando con isto o nivel máis baixo da serie histórica. Con isto deixa de ser, por terceiro mes consecutivo, o segmento máis importante representando tan só o 31% do total da demanda agora en xaneiro.
- O turismo internacional participa igualmente da dinámica negativa na liña do que se viña observando nestes últimos meses. Rexistra unha caída global do 76% no volume de noites hoteleiras como consecuencia dun descenso da cifra de viaxeiros estranxeiros, do 85% neste caso. Con isto o mercado internacional rexistra pouco máis de 15 mil noites nos establecementos hoteleiros de Galicia –en xaneiro do pasado ano este segmento achegábase ás 62 mil noites-.
- Tal como se vén observando nos últimos meses, principalmente desde a apertura dos establecementos logo do período de desescalada da primavera pasada, neste contexto negativo cambia a estrutura do mercado turístico galego gañando peso o turismo de proximidade, o interno neste caso –mellora en 16 puntos o seu peso absorbendo o 55% do total, converténdose así no segmento de maior importancia- e perdendo representatividade o turismo receptor tanto nacional –a demanda que procede do conxunto do Estado perde doce puntos- como o internacional –que baixa en catro puntos a súa cuota de mercado ficando no 14%-.
- A nivel territorial o comportamento é tamén negativo, con fortes descensos tanto da cifra de viaxeiros aloxados coma do volume de noites nas catro provincias galegas. As caídas da demanda son moi parellas e sitúanse no 70% en A Coruña, no 68% en Lugo, no 59% en Ourense e no 66% en Pontevedra –porcentaxes referidas ás pernoctacións-. En termos comparativos é unha vez máis Ourense a provincia que presenta os descensos menos acusados e A Coruña a caída máis notoria, se ben as distancias non son moi destacadas e case se pode falar de comportamento negativo homoxéneo e xeneralizado a nivel territorial.
- Con preto de 50 mil noites A Coruña é neste mes a provincia que presenta maior nivel de demanda –representa o 45% do total de Galicia-. Seguen en orde de importancia Pontevedra –co 32% e pouco máis de 35 mil noites-, Ourense –co 12,2% e máis de 13 mil noites- e Lugo –provincia que neste mes se sitúa en último lugar co 10,6% do total e preto de 12 mil noites-.
- Neste contexto de caídas a estadia nos hoteis e pensións de Galicia sobe de forma notable –un 34% en particular- situándose en 2,5 noites de media. É o terceiro mes consecutivo no que se aprecia unha suba notable da estadia media –en novembro e decembro o incremento situábase no 20% interanual-, circunstancia que semella propia desta temporada baixa. Desta maneira, o forte crecemento deste mes sitúa o nivel en máximo da serie histórica de xaneiro con 2,5 noites –cifra atípica nun contexto tamén atípico-.
- A estadia media hoteleira de Galicia sitúase nunha posición alta no conxunto do Estado. Canarias marca o valor máis elevado con 4,9 noites de media, mentres que Cantabria rexistra a cifra máis baixa, con 1,5 noites neste caso.
- O forte descenso do nivel de demanda prodúcese nun contexto de caída da oferta dispoñible –tal como se comentou anteriormente o volume de prazas ofertadas descendeu un 27% en relación ao dato do pasado ano-. Con todo esta caída é inferior á rexistrada do lado da demanda, circunstancia que leva a un empeoramento do nivel de ocupación, de case 13 puntos porcentuais,

para situarse no 10,4% de media para este mes –en xaneiro de 2020, cun volume de oferta superior, rexistrouse unha ocupación media do 23,3%-.

- O descenso do nivel de ocupación atinxe a todas as comunidades autónomas, con diversa intensidade. As caídas son menos acusadas en Navarra, Castela A Mancha e Galicia –do contorno dos 12 puntos porcentuais- e máis notoria en Canarias –destino no que o nivel de ocupación descende en máis de 54 puntos porcentuais-.
- Desta maneira o ranking varía levemente en relación ao pasado ano. Neste mes é Madrid o destino que rexistra o nivel de ocupación máis alto de toda España, cun 20,6% de media. A continuación sitúase Murcia –cun promedio do 16,1%- . No lado contrario Extremadura e A Rioxa marcan o nivel de ocupación máis baixo, con menos do 10% en ambas. Neste contexto Galicia rexistra a cuarta cifra de ocupación máis baixa do conxunto do Estado, mellorando o dato das dúas comunidades anteriores e de Baleares.
- As tarifas hoteleiras descenden neste mes, un 12,8% en particular, para situarse en 44,4 euros de ingreso medio por habitación ocupada. Caen as tarifas por sétima vez consecutiva desde o inicio da pandemia se ben o descenso destes últimos catro meses é notorio en relación ao observado no verán. En termos interanuais a caída non ten precedentes en termos de intensidade se ben xa se producira no trienio 2012-14 –sempre con porcentaxes máis baixas-.
- Isto leva a que a cifra deste ano se sitúe por vez primeira por debaixo dos 45 euros de ingreso medio por habitación ocupada.
- Os prezos hoteleiros descenden de forma xeneralizada nas diferentes comunidades autónomas, con diferenzas de intensidade. As caídas son relativamente suaves en Canarias –onde as tarifas medias caen un 3,9%- e tamén na C. Valenciana e Baleares –do contorno do 8%-, e moi acusada en Madrid –destino que presenta un descenso do 35% interanual-.
- Con todas as tarifas medias varían sensiblemente dunha comunidade a outra, rexistrando as cifras máis elevadas Canarias –con preto de 100 euros de ingreso medio por habitación ocupada- e Baleares –con 72 euros neste caso-, e no lado contrario os niveis máis baixos en Castela A Mancha, Galicia e Aragón –con menos de 45 euros en todas elas-.
- A caída do nivel de demanda e ocupación, engadido ao descenso dos prezos hoteleiros, leva neste mes a un notable empeoramento dos niveis de rendibilidade hoteleira no conxunto da comunidade. O RevPAR hoteleiro cae un 57,9% situándose en 5,9 euros de ingreso medio por habitación dispoñible.
- Os establecementos hoteleiros de Canarias –con 20,4 euros de ingreso medio por habitación dispoñible- son os que presentan un maior nivel de rendibilidade neste mes de xaneiro –se ben cunha cifra notablemente inferior á habitual-. No lado contrario Galicia, A Rioxa e Extremadura marcan o valor máis baixo, con menos de seis euros en todos eles.
- En termos dinámicos obsérvase un comportamento negativo a nivel das comunidades autónomas con caídas xeneralizadas do RevPAR hoteleiro que van do 45% en Navarra –destino de mellor comportamento en termos relativos- ao 76% en Canarias.
- A nivel xeral os establecementos hoteleiros de Galicia rexistraron neste mes de xaneiro uns ingresos totais próximos aos 3,9 millóns de euros, cifra obviamente inferior á do mesmo período do pasado ano –cae en realidade nun 66%-, marcando desta maneira o nivel máis baixo da serie histórica. A perda achégase aos 7,5 millóns de euros en relación ao pasado ano.

ANEXO – GRÁFICAS DE APOIO

Fig. 1. Evolución noites hoteleiras. Xaneiro 2011-21

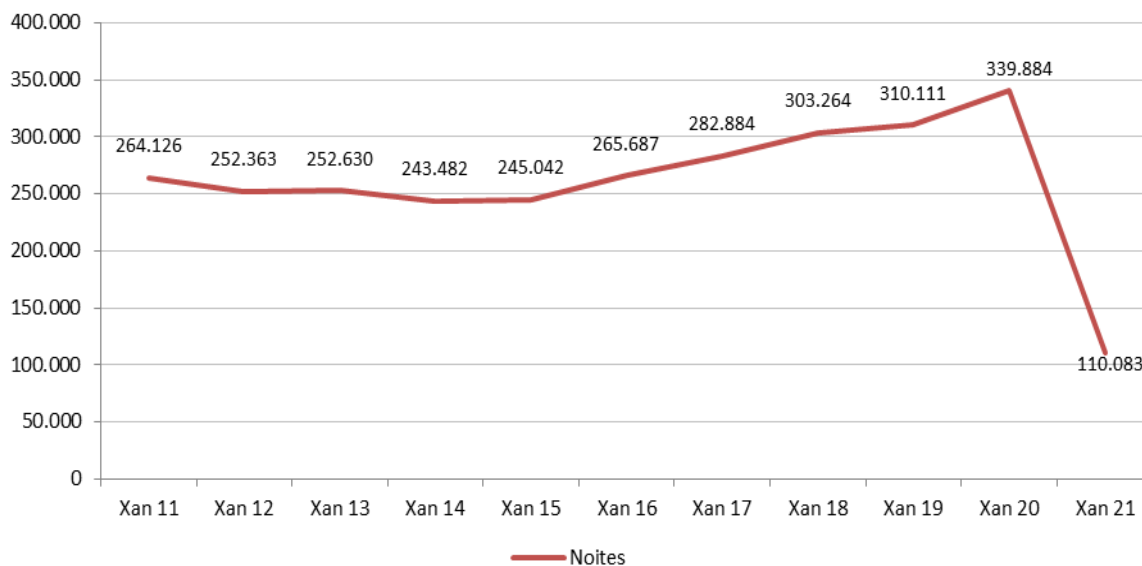

Fig. 2. Variación da demanda segundo a procedencia. Xaneiro 2021

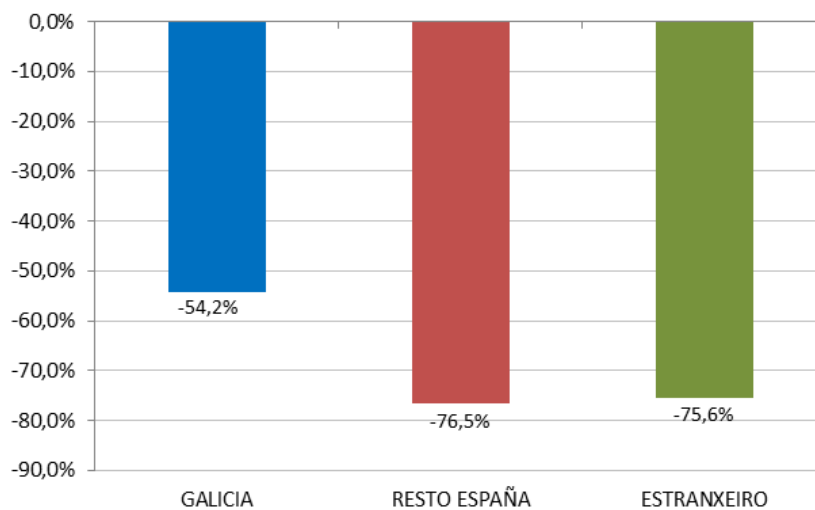

Fig. 3. Variación da demanda a nivel territorial (provincias). Xaneiro 2021

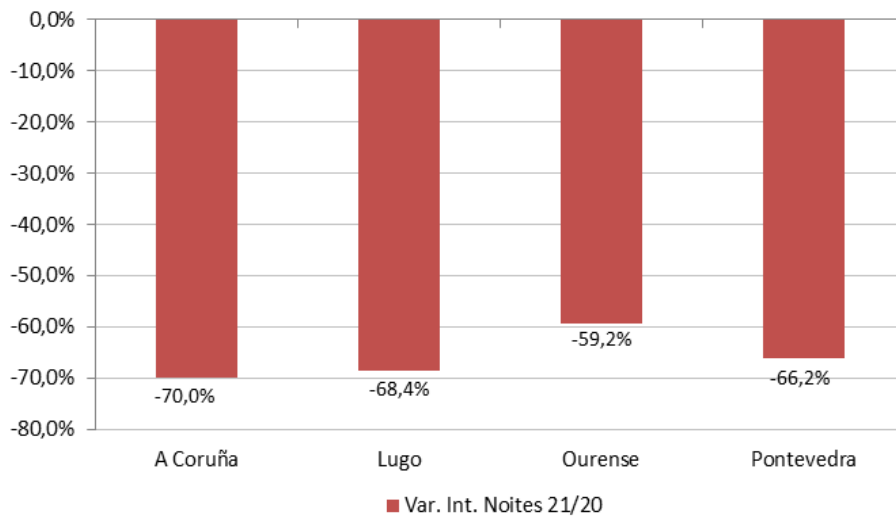

Fig. 4. Evolución da estadia media. Xaneiro 2011-21

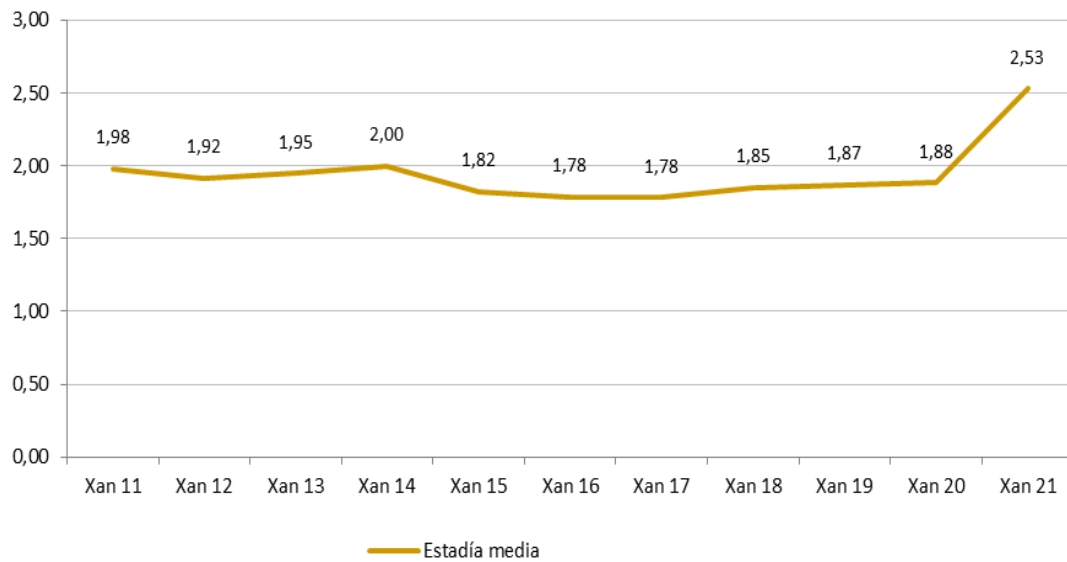

Fig. 5. Evolución das tarifas hoteleiras (ADR). Xaneiro 2011-21

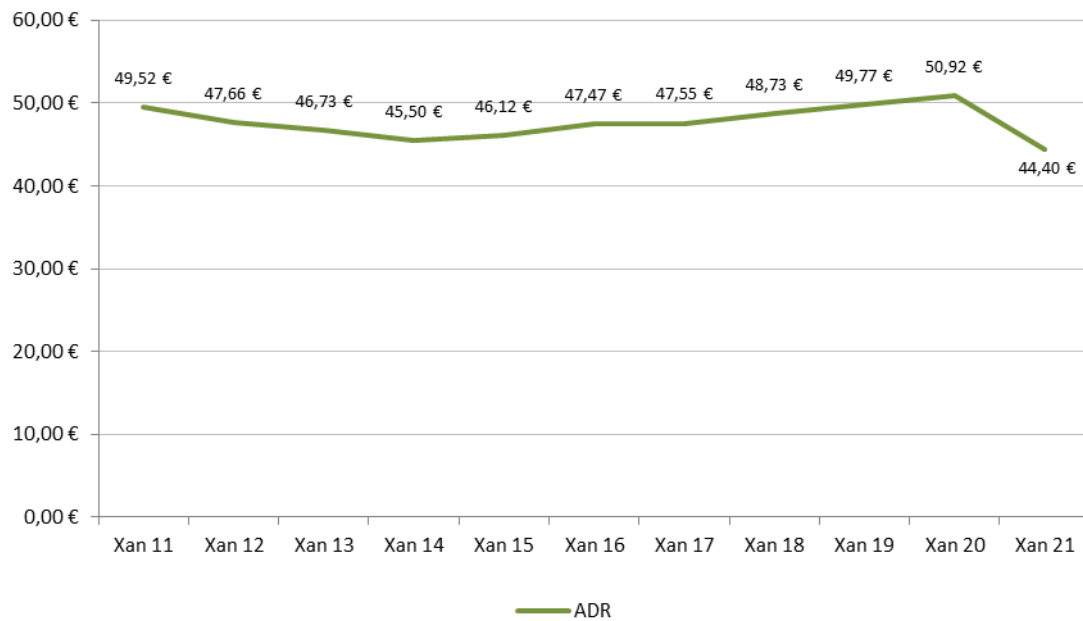

Fig. 6. Evolución da rendibilidade hoteleira (RevPAR). Xaneiro 2011-21

